

Valsts ieņēmumu
dienests

Muitas domēna mērķarhitektūra

Mārtiņš Zviedris, Valsts
ieņēmumu dienests

VALSTS IEŅĒMUMU DIENESTS

Valsts ieņēmumu
dienests

Arhitektūras novērtējums

- **Klienti novērtē** sistēmu sniegtās priekšrocības un iespēju attālināti veikt nepieciešamās darbības
- Lietotāji **sagaida** sistēmu darbību **24/7** režīmā, ko ne vienmēr izdodas nodrošināt, iespēju **automatizēt procesus** izmantojot API, savstarpējo procesu integrāciju un lietojamību
- Muitas domēna procesus un attīstību nosaka **ES normatīvie akti** un centralizēto sistēmu attīstība
- EMDAS sistēmai tiek veikta sistēmas pārbūve un modernizācija (iekšēji tiek definētas EMDAS 1 un EMDAS 2)
- Sistēmu attīstība atkarīga no ES fondu finansējuma piesaistes
- Domēna **ietvars ir stabils**, attīstība notiek iteratīvi un plānoti

Attīstības mērķi

Valsts ieņēmumu
dienests

Eiropas ietvars

Eiropas daudzgadu stratēģiskais e-muitas ieviešanas plāns (MASP-C)

M1. Elektroniskās muitas vides attīstība

Organizācijas ietvars

VID stratēģija 2023. – 2026.

M2. Ērtu un mūsdienīgu pakalpojumu un pašapkalpošanās rīku attīstība

M3. Muitas kontroles process, balstīts uz jaunākajām tehnoloģijām un metodēm

M4. Digitālā pilnveide un procesu automatizācija pakalpojumu nodrošināšanai

Attīstības principi

Valsts ieņēmumu
dienests

**P1. Domēna arhitektūra tiek
veidota saskaņā ar
organizācijas attīstības
stratēģijas mērķiem un
prioritātēm**

**P2. Datu virzīta lēmumu
pieņemšana**

**P3. Sadarbība un
integrācija**

P4. Stabilitāte un noturība

P5. Drošība pēc dizaina

**P6. Standartizācija un
atkārtota izmantojamība**

**P7. Vienkārša un saprotami
pārvaldāma sistēmu pieeja**

P8. Pārvaldība un atbildība

P9. Atbilstība likumdošanai

Valsts ieņēmumu
dienests

VALSTS IEŅĒMUMU DIENESTS

Detalizācija

Valsts ieņēmumu
dienests

Attīstības virzītāji

Eiropas virzība

- Centrāli noteiktas izmaiņas (papildus datu lauki, validācijas, ziņojumi)
- Paziņojums par ES muitas reformu, tai skaitā, par ES muitas datu centru (*Central data hub*)

Organizācijas virzība

Definēti sasniedzamie rezultāti

- Automatizēto noformēto deklarāciju skaits importam un eksportam
- Uzlabota fizisko kontroļu rezultativitāte
- Uzlaboti procesi
- Sistēmu modernizācija

Valsts ieņēmumu
dienests

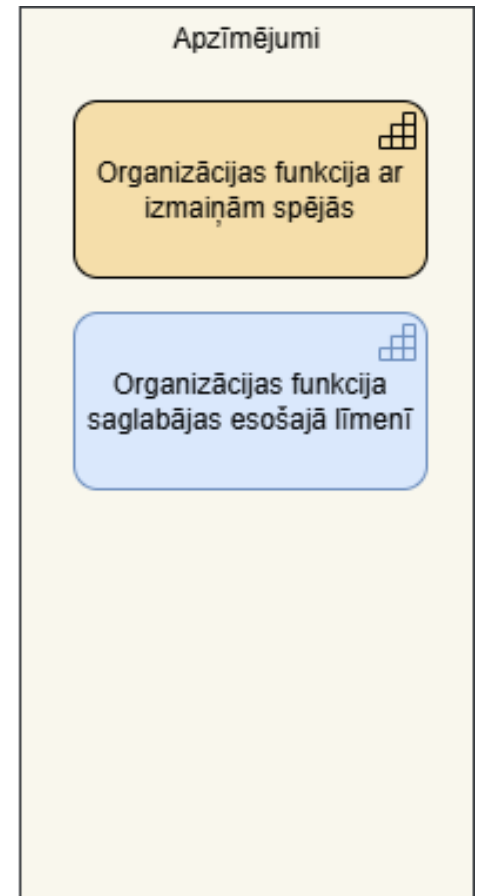
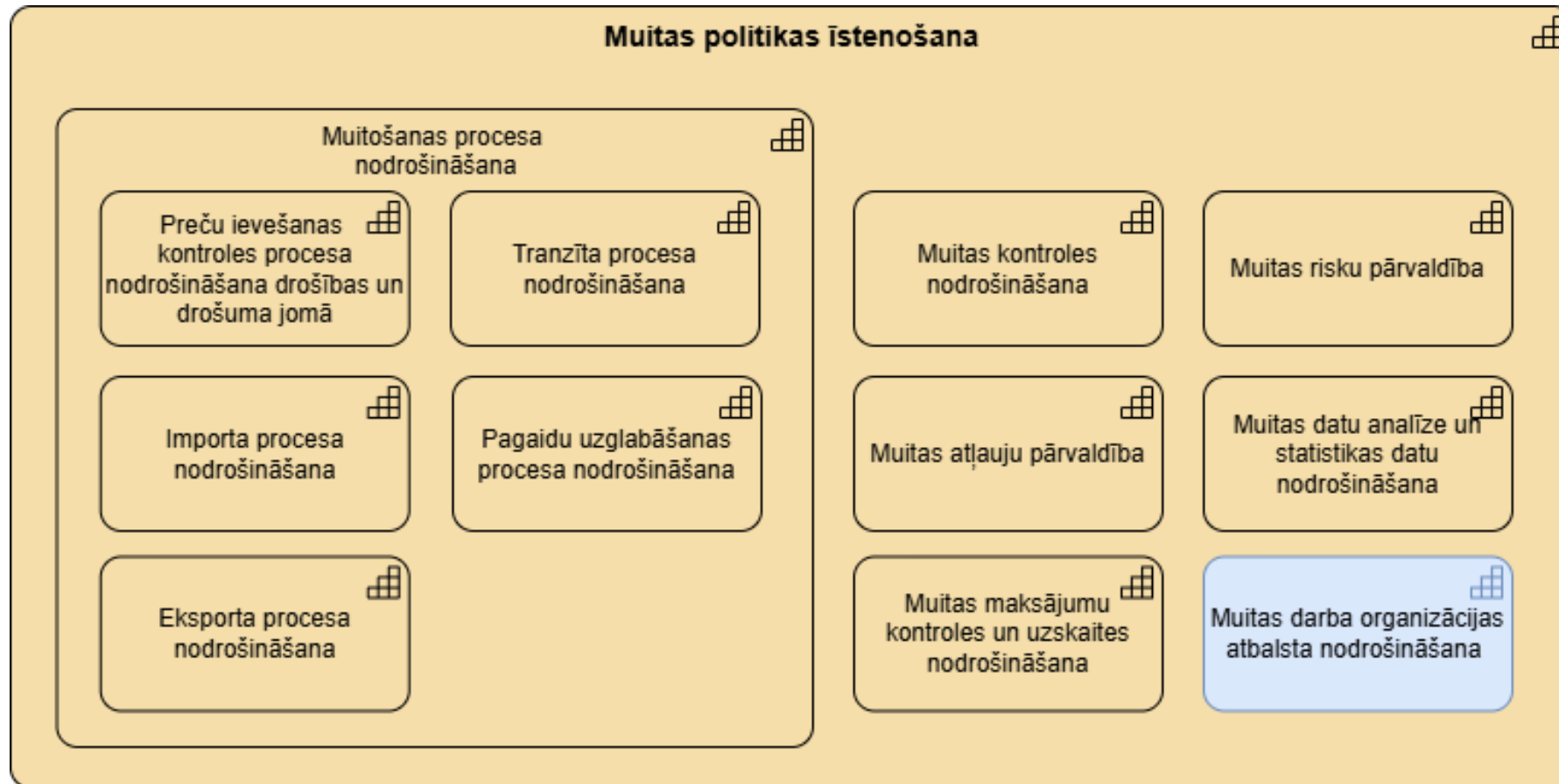
Juridiskais ietvars

- MASP-C, ES regulas nosaka plānveidīgu sistēmu sagaidāmo attīstību un atbilstību vienotai pieejai
- Priekšlikums EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu un Eiropas Savienības Muitas dienestu un atceļ Regulu (ES) Nr. 952/2013 – muitas reforma Eiropas līmenī

Funkciju un spēju attīstība

Valsts ieņēmumu dienests

Pakalpojumu pilnveide

Būtiskākās pakalpojumu izmaiņas no klienta skata punkta orientētas uz:

- API nodrošināšana automatizētai pakalpojumu apstrādei
- Procesu savstarpējā integrācijas pilnveide
- Muitošanas procesa integrācija EK Vienloga sistēmā, lai uzlabotu vienreizes principa piemērošanu un datu apmaiņu

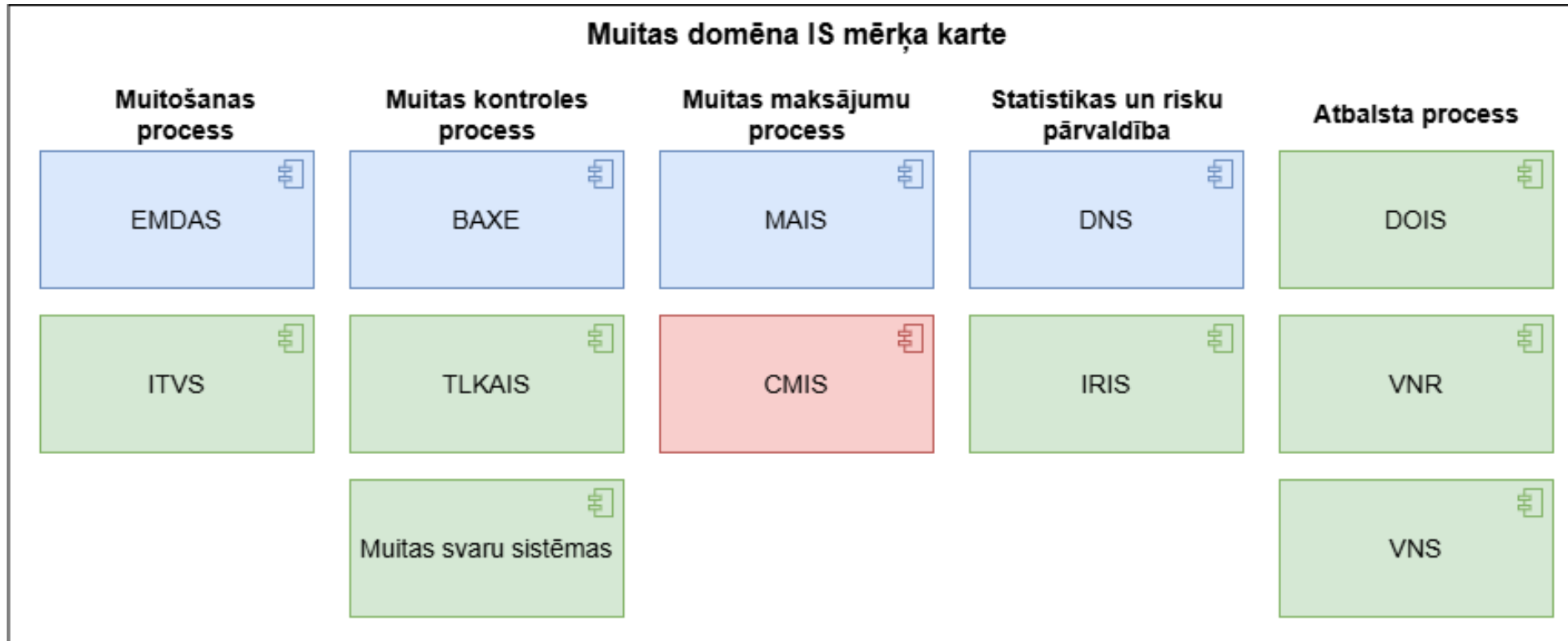
Valsts ieņēmumu
dienests

Sistēmu pārmaiņas

Valsts ieņēmumu dienests

Muitas domēna IS mērķa karte

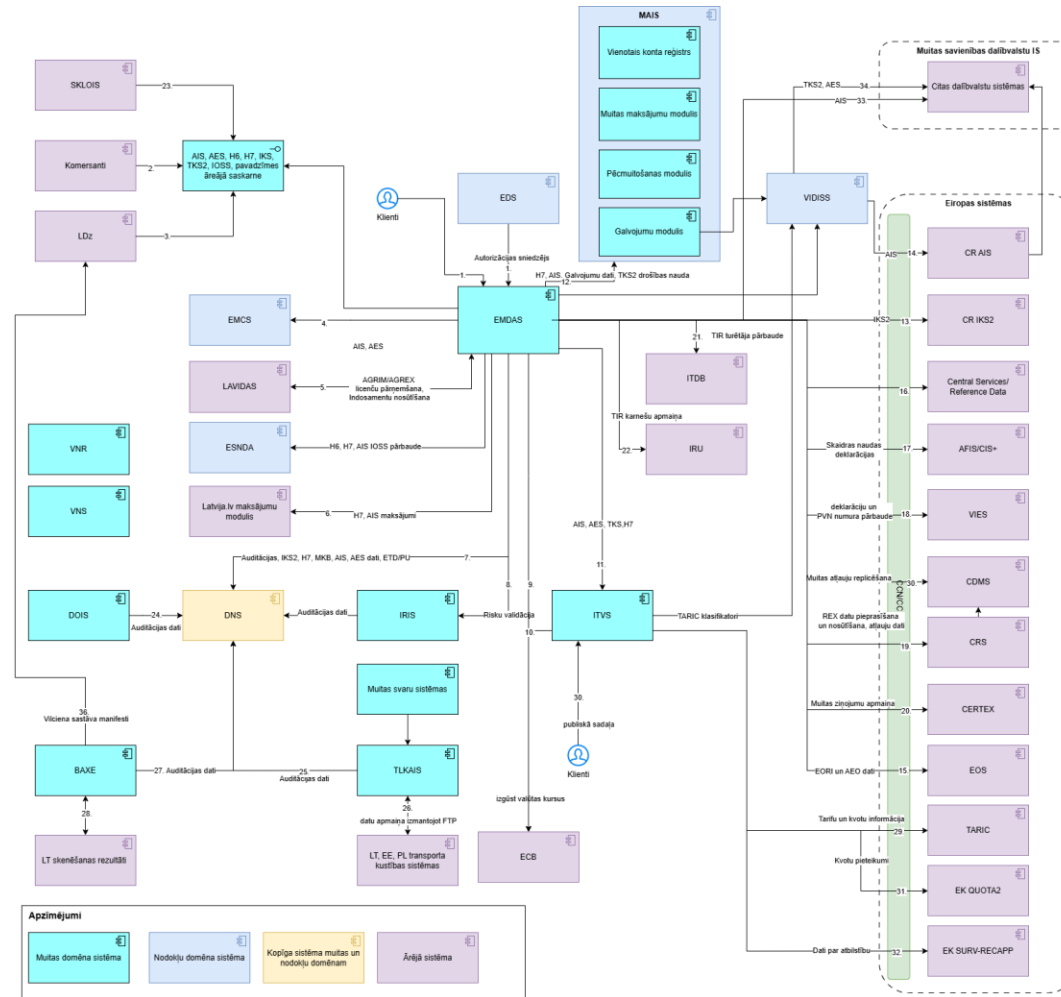
Apzīmējumi

- Sistēmas tehnoloģiskā modernizācija
- Sistēma tiek attīstīta
- Tiek plānota sistēmas izslēgšana

Sistēmu integrācijas (informatīvi)

Valsts ieņēmumu dienests

Ieviešanas ceļa karte

Valsts ieņēmumu
dienests

Elektroniskās muitas vides attīstība (E-muitas 3. kārtā)

- Vienloga sistēmas ieviešana un attīstība
- EMDAS apakšsistēmu Automatizētās importa sistēmas, Automatizētās eksporta sistēmas un Tranzīta kontroles sistēmas pilnveidošana
- EMDAS apakšsistēmu Elektroniskā transporta dokumenta, Pagaidu uzglabāšanas un preču uzskaites izstrāde
- EMDAS apakšsistēmas Muitas kontroles bloka attīstība
- EMDAS apakšsistēmas Komersantu datu bloka attīstība

Muitas kontroles modernizācija

- BAXE sistēmas attīstība un integrācija ar dzelzceļu
- Dzelzceļa kravu skanēto attēlu analīzes platforma

Sistēmu modernizācija

- Maksājumu apstrādes uzlabošana
- Novecojušās CMIS sistēmas izslēgšana

Mijiedarbība

Valsts ieņēmumu
dienests

Domēns	Komponente	Ietekme
Nodokļu domēns	Muitas maksājumu uzskaitē un kontrole	Esošajā situācijā muitas maksājumi tiek uzskaitīti un kontrolēti sistēmā CMIS. Pārskata periodā ir paredzēts maksājumu uzskaiti un kontroli pilnībā pārcelt uz MAIS informācijas sistēmu, kas ir pamatā nodokļu domēna informācijas sistēma. Tādā veidā apvienojot un centralizējot vienā vietā muitas un nodokļu maksājumus.
Nodokļu domēns	Klientu portāls	Lietotāji pie EMDAS publiskās sistēmas nonāk caur nodokļu domēna klientu portālu EDS.
Nodokļu domēns	Infrastruktūra	Abiem domēniem ir kopīga tehniskā infrastruktūra.
Transporta domēns	Robežas šķērsošanas risinājums	Pārskata periodā tiek plānots realizēt robežas šķērsošanas risinājumu, kurā ir paredzēta vairāku domēnu savstarpējā sadarbība. Kā primārais domēns sadarbības vadībai ir nozīmēts transporta domēns.

Riski

Valsts ieņēmumu
dienests

Risks	Ietekme	Iespējamība	Mazināšanas pasākumi
Eiropas līmeņa reforma muitas procesu aktualizēšanā, centralizētā datu apstrādes izveide	Augsta	Augsta	Dalība EK darba grupās
Iepirkuma norises neprognozējamība	Vidēja	Vidēja	Izveidota kompetenta iepirkuma komisija, iekļaujot tajā speciālistus atbilstoši iepirkuma priekšmeta specifikai
Projektu īstenošanai pieejamo cilvēkresursu nepietiekamība	Augsta	Zema	Projektu īstenošanas gaitā tiek paredzēta pakāpeniska izstrādāto funkcionalitāšu ieviešana produkcijas vidē, tā izlīdzinot īstenošanas personāla noslodzi, optimāli un efektīvi izmantojot cilvēkresursus
ES normatīvajos aktos noteikto sistēmas komponentu ieviešanas termiņu maiņas risks	Augsta	Vidēja	Projektu personāla aktīva darbība atbilstošajās EK darba grupās, nodrošinot savlaicīgu nepieciešamo izmaiņu identificēšanu un atbilstošas rīcības noteikšanu
Pieejamais finansējums nebūs pietiekams ES normatīvajos aktos noteikto prasību ieviešanai	Augsta	Vidēja	Projektu īstenošanas gaitā uzraudzīt finansējuma apguvi kontekstā ar ES prasību ieviešanas progresu, lai savlaicīgi identificētu novirzes no projektā plānoto darbību īstenošanai piešķirtā budžeta, savlaicīgi identificējot papildu finansējuma piesaistes nepieciešamību

Valsts ieņēmumu dienests

VALSTS IEŅĒMUMU DIENESTS

Paldies